

See discussions, stats, and author profiles for this publication at: <https://www.researchgate.net/publication/387314201>

Kleinbedrijf Index Fysiotherapie, 4e editie, Q2 2024, Continuïteit eerstelijnszorg in gevaar: 54% fysiotherapiepraktijkhouders denkt aan stoppen.

Technical Report · December 2024

DOI: 10.13140/RG.2.2.18284.68487

CITATIONS

0

READS

109

2 authors:

Rutger Ijntema

University of Applied Sciences Utrecht

15 PUBLICATIONS 20 CITATIONS

SEE PROFILE

Lex Van Teeffelen

University of Applied Sciences Utrecht

140 PUBLICATIONS 267 CITATIONS

SEE PROFILE

Kleinbedrijf Index Fysiotherapie Q2 2024

4e editie, december 2024

Samenvatting

Continuïteit eerstelijnszorg in gevaar: 54% fysiotherapiepraktijkhouders denkt aan stoppen

Uit deze vierde Kleinbedrijf Index Fysiotherapie (kwartaal 2 2024) blijkt dat 17% van de fysiotherapiepraktijkhouders daadwerkelijk bezig is met de verkoop van de praktijk. Van de resterende 83% eigenaren dacht 54% de afgelopen 12 maanden af en toe tot voortdurend aan het beëindigen van hun bedrijf. Dit schokkende percentage is veel hoger dan in het overige mkb (31%) en heeft mogelijk grote gevolgen voor de continuïteit de eerstelijnsgezondheidszorg en fysiotherapie in het bijzonder. Deze editie van de index heeft specifiek gekeken naar de correlatie tussen denken aan stoppen met de praktijk en motieven voor stoppen.

Bij praktijken gaat een hoge stress score vaker samen met denken aan stoppen. Ook is men gevoeliger voor opdoeken wanneer men grote schulden moet maken. Praktijkeigenaren denken vaker aan stoppen wanneer hun financiële zekerheid buiten het bedrijf groter wordt dan binnen de praktijk. Bijvoorbeeld door beter en aantrekkelijk werk elders, een hoger salaris en grotere zekerheid in loondienst, een aantrekkelijke verkoopprijs voor de praktijk en wanneer de praktijk niet meer rendabel is. Wanneer er bij hen hinder van (nieuwe) regelgeving ontstaat komt de gedachte aan stoppen ook vaker naar voren. Dit kan verband houden met de aankondiging van de Belastingdienst om vanaf 2025 te gaan handhaven op schijnzelfstandigheid.

Wat gaan praktijkhouders doen als zij hun deuren sluiten? Een groot deel is hier nog niet uit (29%). Het grootste deel gaat een baan zoeken in loondienst (23%), begint een ander bedrijf (15%) of gaat met pensioen (21%). Slechts 1 ondernemer (van 286) overweegt een bijzondere bijstandsuitkering aan te vragen.

Wanneer de huidige marktomstandigheden gelijk blijven lijken praktijken zich te redden. Er zijn namelijk signalen dat de aandacht voor de bedrijfsvoering binnen de sector toeneemt. Waar tijdens de vorige meting 47% van de deelnemers niet hun solvabiliteit wist te benoemen is dit nu 39%. De omzet van fysiotherapiepraktijken is wederom licht hoger dan voorgaande kwartalen. Hierbij valt het op dat de omzet door inkomsten uit zorgverzekeraarscontracten verder is gedaald naar 80%. Mogelijk duidt dit op meer ruimte voor ondernemerschap. Bijna alle fysiotherapie ondernemers zeggen in combinatie met inkomsten van een levenspartner goed rond te kunnen komen (97%). Van de praktijken betaalt 85% (was 82%) de rekeningen binnen 30 dagen. Het percentage praktijken dat denkt het komende half jaar te moeten stoppen is met 5% laag.

Richting de toekomst lijken praktijken veranderingen door bijvoorbeeld het Integraal Zorg Akkoord, Versterking Organisatie Eerstelijns zorg en regelgeving omtrent schijnzelfstandigheid niet vanzelfsprekend aan te kunnen. Het ondernemersvertrouwen van praktijkhouders dat al langer licht negatief was is significant verder gedaald naar -8. De verwachting dat men in de nabije toekomst op tijd de rekeningen kan blijven betalen blijft licht negatief. Bovendien zijn investeringen in innovatie binnen de sector verder gedaald. Daar waar het overige mkb een lichte verbetering laat zien is binnen de fysiotherapie de verwachte netto toename/afname van investeren in het volgende kwartaal zelfs sterk gedaald van -13 naar -24. Ook de nettomarge van praktijken is licht gedaald. Hierbij geldt dat praktijken zonder personeel en in kleinere woongebieden de hoogste nettomarges behalen. Hoge of lage zorgverzekeraarscontracteisen hebben geen invloed op de nettomarge.

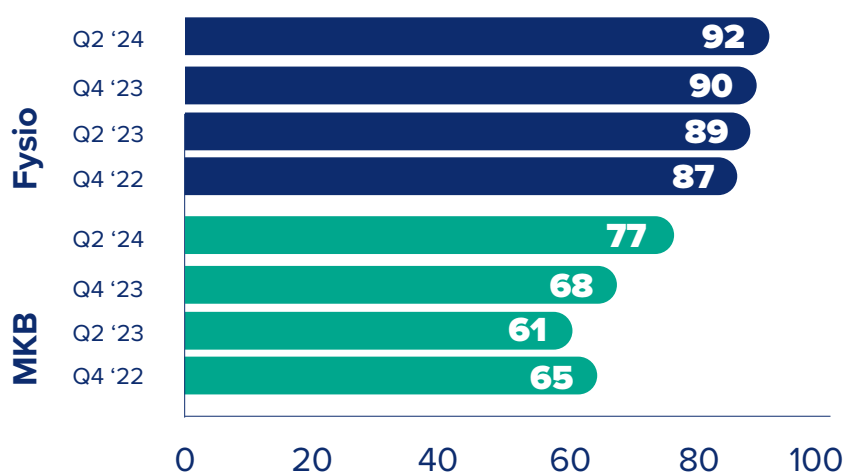
Aanbevelingen

- Het is raadzaam dat de Nederlandse politiek zich actief bezig gaat houden met de continuïteit van de eerstelijnszorg en fysiotherapie in het bijzonder, ten bate van de Nederlandse burger. Een hoog percentage praktijkhouders is nu al bezig de deuren te sluiten of denkt af en toe tot heel vaak aan stoppen. Er is naast de zorginhoudelijke aspecten meer aandacht nodig voor de bedrijfsmatige kant van fysiotherapiepraktijken. Het versterken van de eerste lijn vereist dus niet alleen innovatie van de zorg zelf, maar ook ondersteuning en mogelijkheden voor zorgondernemers om hun praktijken levensvatbaar te houden.
- Praktijken zonder personeel presteren op veel indexpunten gelijkwaardig of beter dan praktijken met medewerkers. Het is in het belang van zorgverzekeraars, burgers en fysiotherapeuten in loondienst om de aanwezigheid van kleine praktijken in de markt te blijven stimuleren (start-up cultuur).
- Zorgvuldigheid is geboden bij het stimuleren van een sterke consolidatie van praktijken of grote toename van fysiotherapeuten in loondienst. Wanneer dit plaats zou vinden neemt weliswaar de onderhandelingspositie van de fysiotherapiepraktijken toe. Maar mogelijk leidt deze sterkere positie tot hogere overhead- en (ondernemers)loonkosten voor fysiotherapie en betaalt de burger daardoor meer voor fysiotherapie. Bovendien is een sterkere positie van praktijken geen garantie voor een hoger inkomen voor medewerkers, zolang een minimumtarief of CAO fysiotherapie voor hen niet beschikbaar is.
- Fysiotherapie sectorbeleid dat zich richt op het streven naar 100% zorgcontractering klopt steeds minder met het beeld op de fysiotherapiepraktijkwerkvloer. Het percentage van de omzet van praktijken op basis van zorgverzekeringscontracten daalt. Inmiddels wordt 20% van de omzet via andere wegen behaald. De fysiotherapie sectorbeleid moet veel meer ruimte bieden voor ondernemersactiviteiten buiten het zorgcontract.

Omzet index

De omzet binnen de fysiotherapie sector stijgt voor de 4de maal op rij.

92% van de praktijken heeft een omzet boven de 5000 euro per maand (mkb 77%). De verschillen met het mkb nemen wel significant af. Het grootste deel van de praktijken heeft een omzet van tussen de 25.000 en 100.000 Euro (42%). 14% heeft een omzet van meer dan 100.000 Euro per maand.

Definitie: De omzetindex meet het percentage ondernemers met een omzet boven 5000 euro p.m.

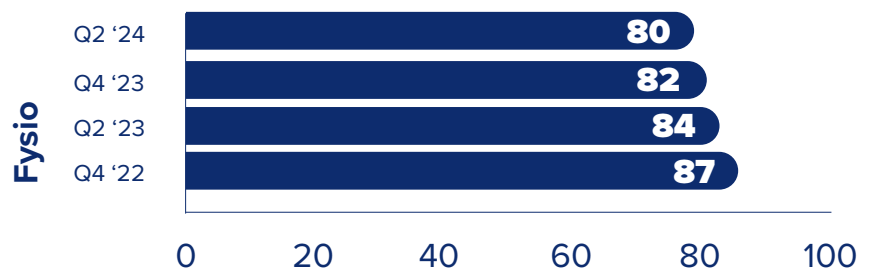

Dit kwartaal geeft 32% van de praktijkhouders aan te beschikken over een zorgverzekeraarscontract dat voldoet aan de hoogste eisen van de zorgverzekeraar. 63% heeft een contract dat voldoet aan lagere eisen.

In kwartaal 2 2024 wordt 80% van de omzet gehaald uit zorgverzekeringscontracten. Voor praktijken zonder personeel is dit 68% zorgverzekeraarscontracten en voor praktijken waar een of meerdere fysiotherapeuten werken 85%. Het gemiddelde percentage voor de totale populatie daalt voor de 4de maal op rij.

Percentage omzet gehaald uit zorgverzekeraarscontracten

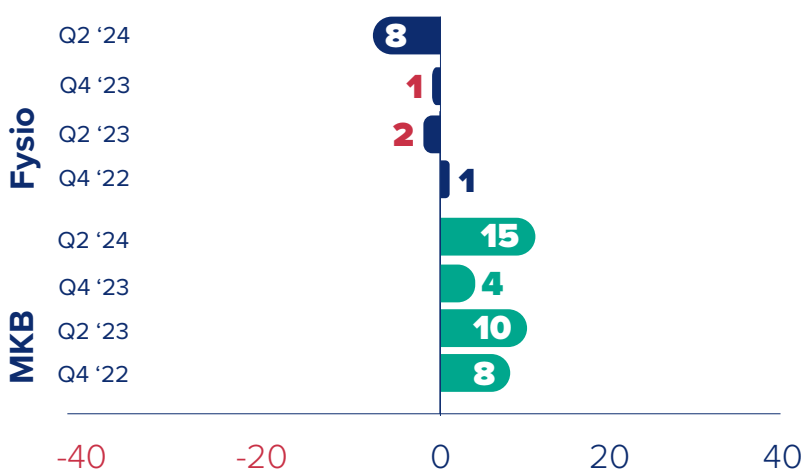

Ondernemers- vertrouwen

Het ondernemersvertrouwen binnen de eerstelijns fysiotherapie is significant lager dan de vorige meting en het meest negatief tot nu toe (-8).

Er zijn geen verschillen gevonden tussen praktijken zonder of met medewerkers. De score -8 blijft sterk achter bij het mkb (+15).

Definitie: Bij het ondernemersvertrouwen wordt gemeten of men meer of minder omzet verwacht in het volgende kwartaal.

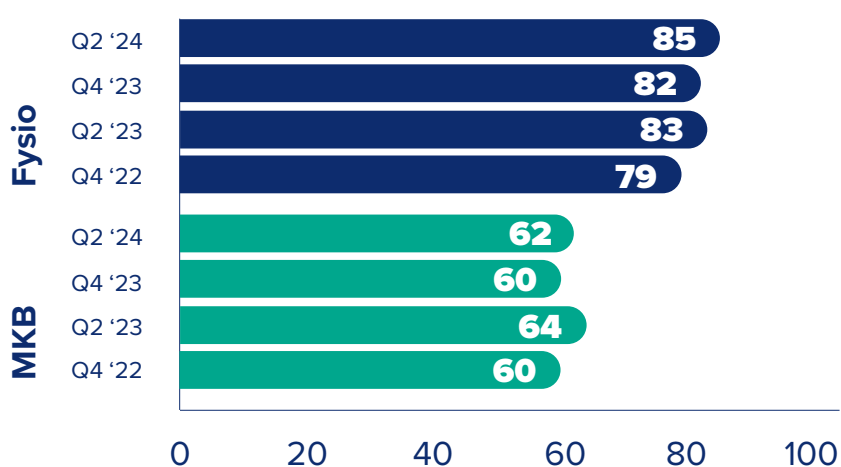

Betalingsindex

85% van de praktijkhouders geeft aan
tijdig hun rekeningen te kunnen betalen
(mkb 62%).

Definitie: Hierbij wordt
gekeken naar hoeveel
procent van de ondernemers
tijdig hun rekeningen voldoen
(30 dagen).

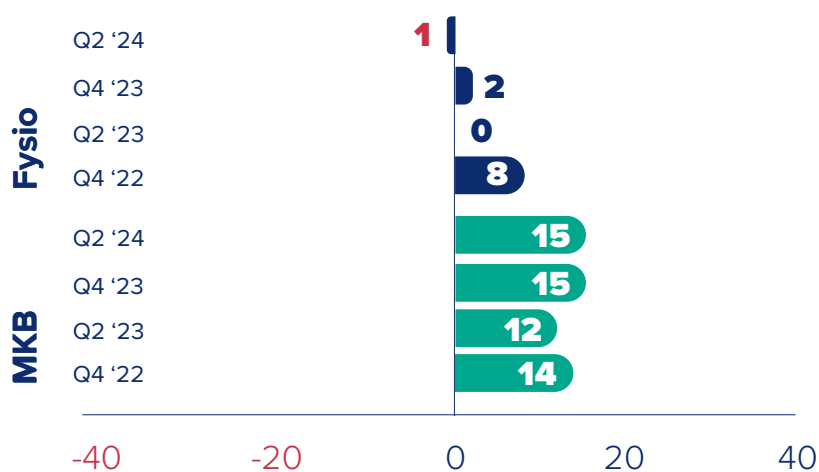

Verwachting betalingsindex

De verwachting betalingsindex is licht gedaald van +2 naar -1.

De verwachting blijft sterk achter bij het overige mkb (Fysiotherapie -1, mkb +15). Voor het komende kwartaal verwachten de meeste fysiotherapiepraktijken eenzelfde beeld als het huidige kwartaal (86%).

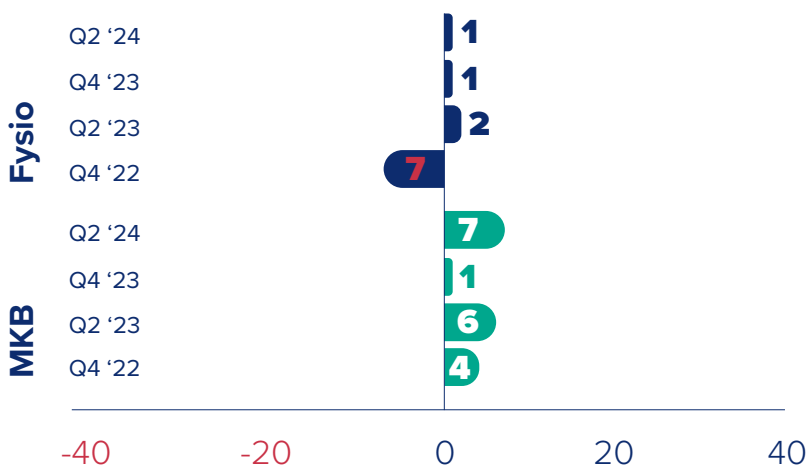
Definitie: De verwachte netto toename van tijdige betalingen in het volgende kwartaal.

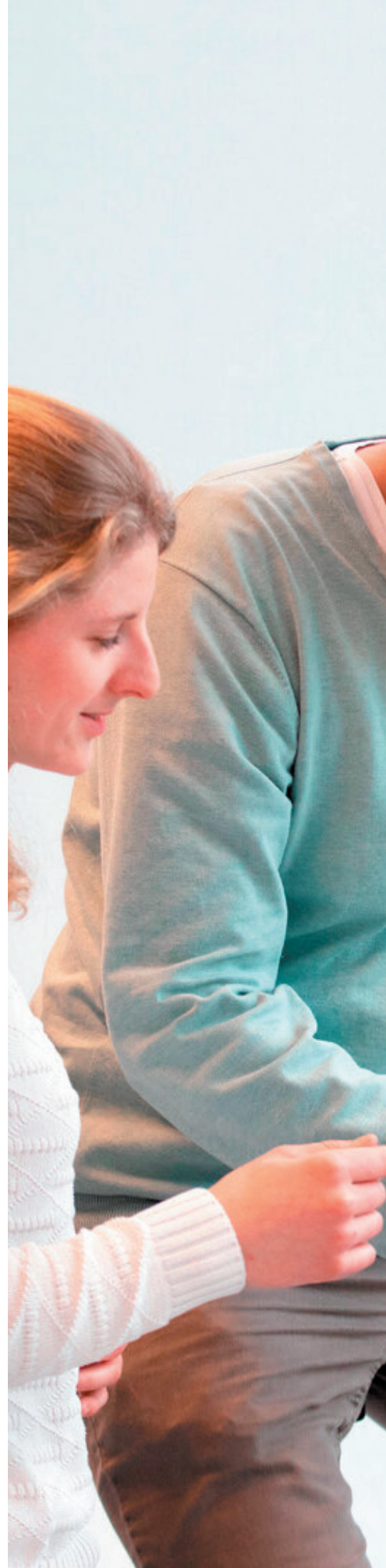
Werkgelegenheid

De werkgelegenheid index is dit kwartaal (+1) hetzelfde als vorig kwartaal (+1).

Bij het overig mkb is de index toegenomen (+7).

Definitie: Is er sprake van een stijging of een daling van de werkgelegenheid.

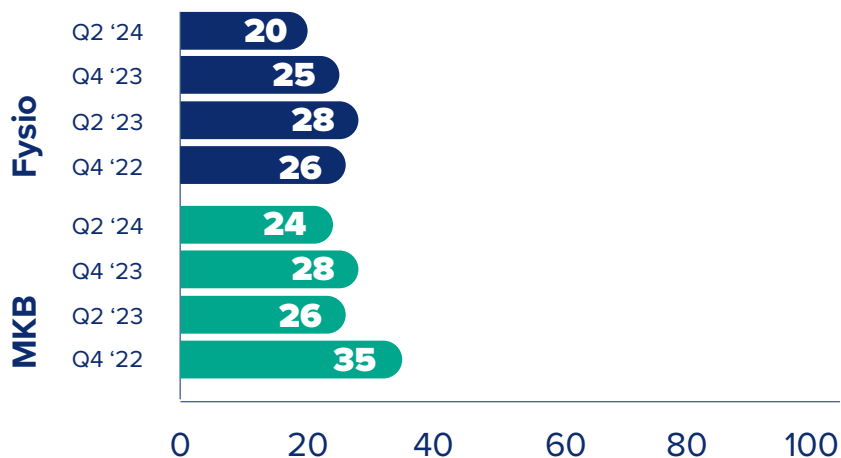

Innovatiequote

De innovatie quote is gedaald naar 20% (mkb 24%) ten opzichte van de vorige gemeten kwartalen.

Er zijn hierbij significante verschillen tussen praktijken zonder (16%) en met (22%) medewerkers.

49% van de praktijken investeert minder dan 5% van de omzet. Ook hier zijn significante verschillen. Bij praktijken zonder medewerkers is dit 62% en met medewerkers 44%.

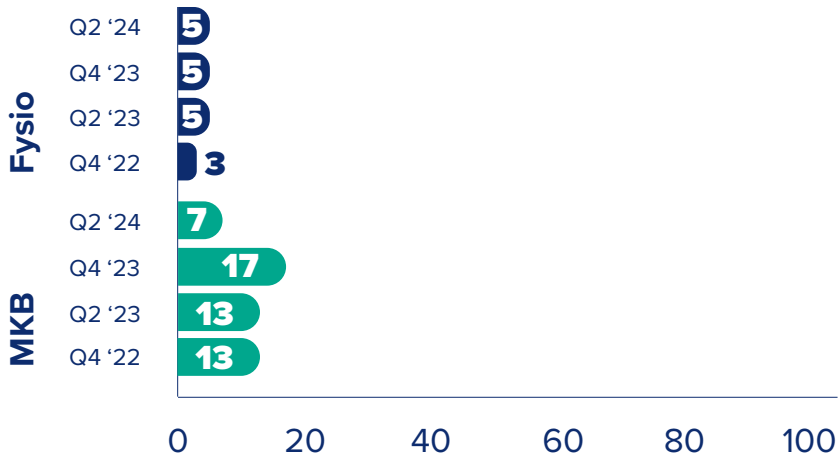

Definitie: Hierbij wordt gekeken naar hoeveel procent van de ondernemers meer dan 10% van de omzet investeert.

Top innovatie quote

Het percentage praktijken dat meer dan 25% van de omzet investeert is voor de derde keer op rij 5%.

Het percentage topinverteerders in het overige mkb is gedaald van 17% naar 7%. Daarmee lopen praktijkhouders nu in de pas met het overige mkb.

Definitie: Hierbij wordt gekeken naar hoeveel procent van de ondernemers meer dan 25% van de omzet investeert.

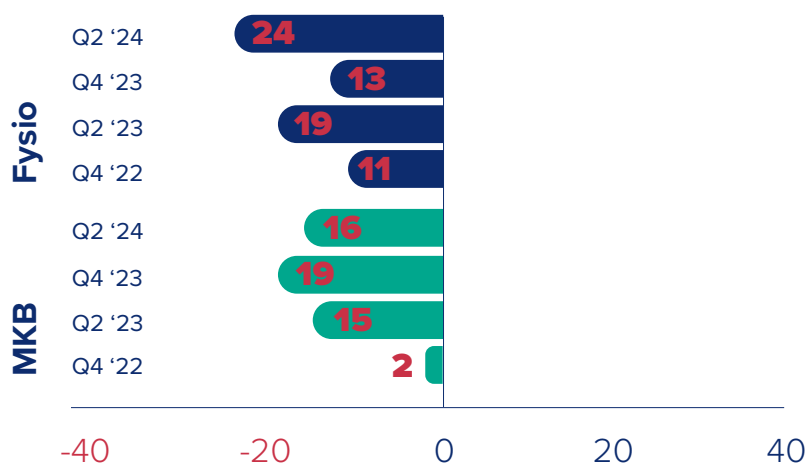

Innovatieverwachting

Daar waar het overige mkb een lichte verbetering laat zien is de innovatieverwachting onder de fysiotherapeuten sterk gedaald van -13 naar -24.

52% van de praktijkhouders denkt dat hun investeringen hetzelfde blijven. 36% denkt dat dit minder zal zijn dan de vorig meting.

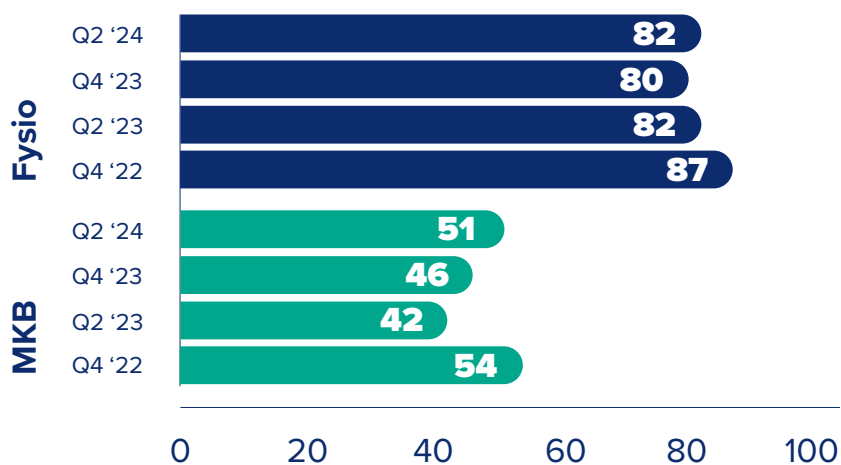
Definitie: Gaat men meer of minder investeren in het volgende kwartaal.

Ondernemersloon

Van de praktijkeigenaren keert 82% (mkb 51%) zichzelf boven het minimumloonniveau uit.

50% van de fysiotherapie ondernemers keert zichzelf bovenmodaal uit. Voor eigenaren zonder personeel is dit 18% en met medewerkers 63%.

In combinatie met het inkomen van een levenspartner geeft 97% van de praktijkeigenaren aan net of ruimschoots uit te komen.

Definitie: Hierbij wordt gekeken naar hoeveel procent van de ondernemers meer dan het minimumloon verdient.

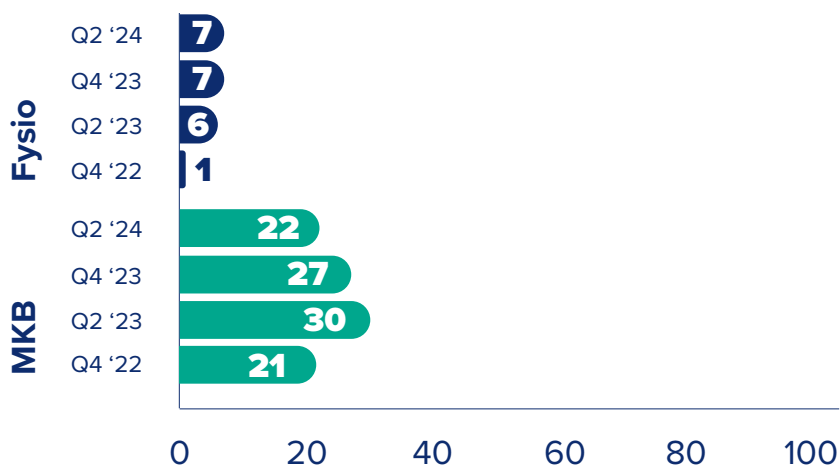
Wanneer wordt meegewogen hoeveel uur per week een praktijkeigenaar gemiddeld werkt dan blijkt dat van de eigenaren die minder dan 40 uur per week werken 33% zichzelf modaal of bovenmodaal uitkeert. Voor praktijkeigenaren die meer dan 40 uur per week werken is dit 51%.

		< 1200	1200-2170	2170-3384	3384- 6770	> 6770
Q2 '24	Minder dan 40 uur (n = 141)	5%	7%	15%	14%	3%
	40 uur of meer (n = 182)	2%	3%	17%	24%	10%

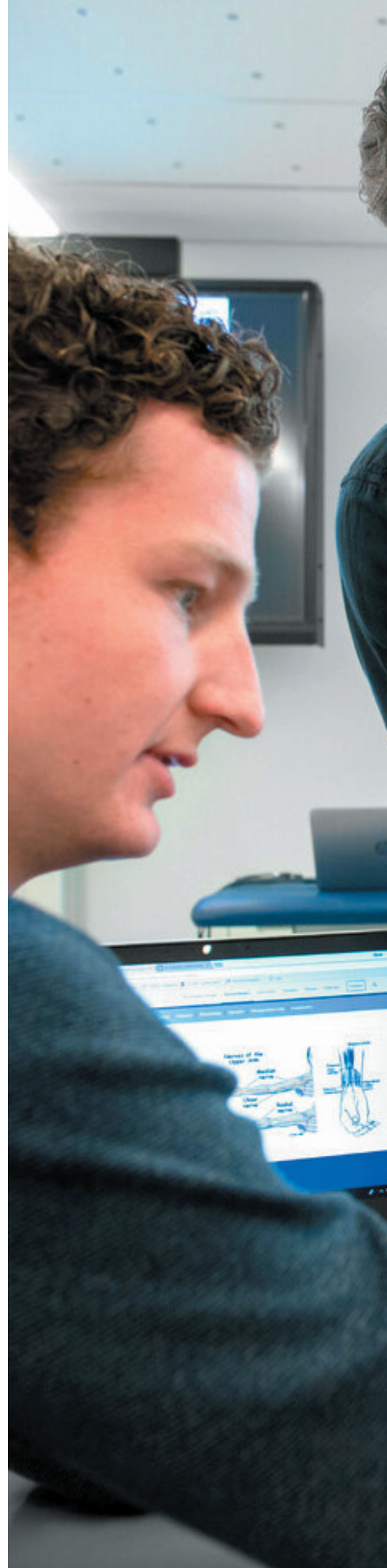
Armoede index

Gemiddeld keert 7% (was ook 7%) van de praktijkeigenaren zichzelf onder bijstandsniveau uit.

Van de praktijkeigenaren zonder personeel keert 12% (was bij vorige meting 18%) zichzelf onder bijstandsniveau uit. Voor praktijken met personeel is dit gemiddeld 5% (was 4%).

Definitie: Hierbij wordt gekeken naar hoeveel procent van de ondernemers onder bijstandsniveau verdient.

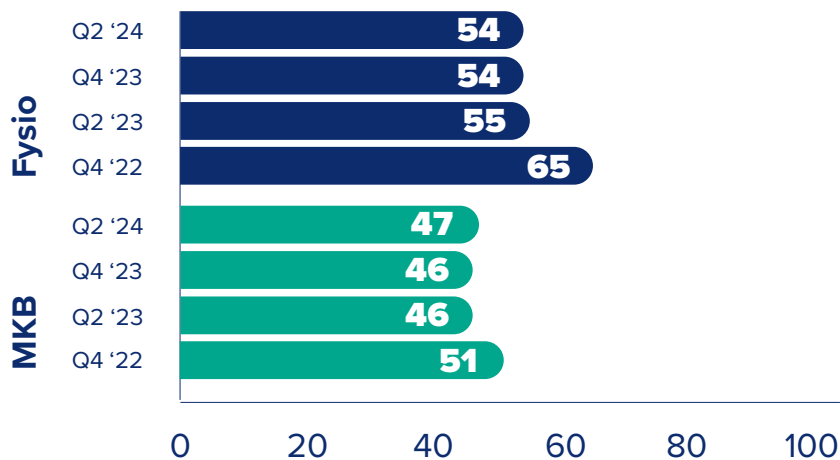

Stressniveau

Praktijkeigenaren ervaren ook dit kwartaal bovengemiddeld stress (fysiotherapie 54, mkb 47).

Onder eigenaren zonder personeel is deze score veel lager (43) dan onder eigenaren met medewerkers (58). 30% van de praktijkeigenaren geeft aan hoge stress-scores (76 of hoger) te ervaren en is daarmee veel hoger dan het overige mkb (15%).

Hoge stressniveaus voor langere tijd verlagen de kwaliteit van (financiële) beslissingen en leiden tot burn-out verschijnselen.

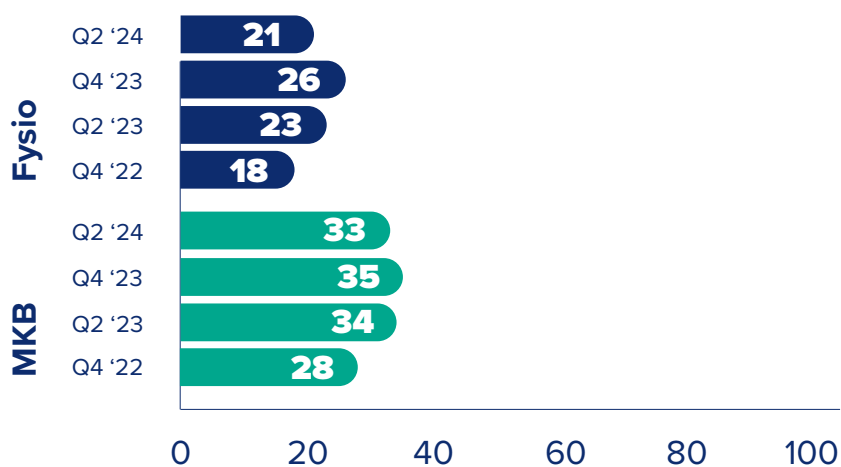
Definitie: In welke mate voelen ondernemers zich gestrest op een schaal van 1 - 100. 1 -25 laag, 26 -50 gemiddeld, 51 -75 bovengemiddeld, 76 - 100 hoog.

Nettomarge

De nettomarge (21%) is gedaald ten opzichte van de vorige meting en is daarmee significant lager dan het overige mkb (33%).

34% van de praktijken heeft een nettomarge tussen de 5% en 10%. De nettomarge voor praktijken zonder personeel (36%) is significant hoger dan met medewerkers (15%). Ook is de nettomarge voor praktijken in een dorp of kleine stad significant hoger dan praktijken middelgrote of grote steden. Er is geen verschil in nettomarge tussen praktijken die voldoen aan de hoogste of lagere zorgverzekeraarscontracteisen.

Definitie: Met nettomarges wordt de omzet min alle kosten voor ondernemersloon gemeten. De index geeft weer welk percentage ondernemers een nettomarge boven de 20% heeft.

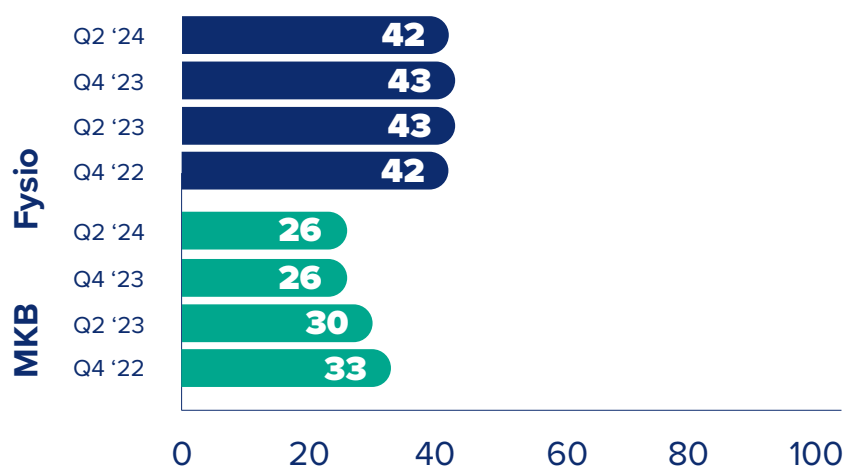

Weerstandindex

De weerstandsindex geeft voor de 4de keer op rij ongeveer hetzelfde beeld. 42% van de praktijken heeft een solvabiliteit van boven de 20% (mkb 26%).

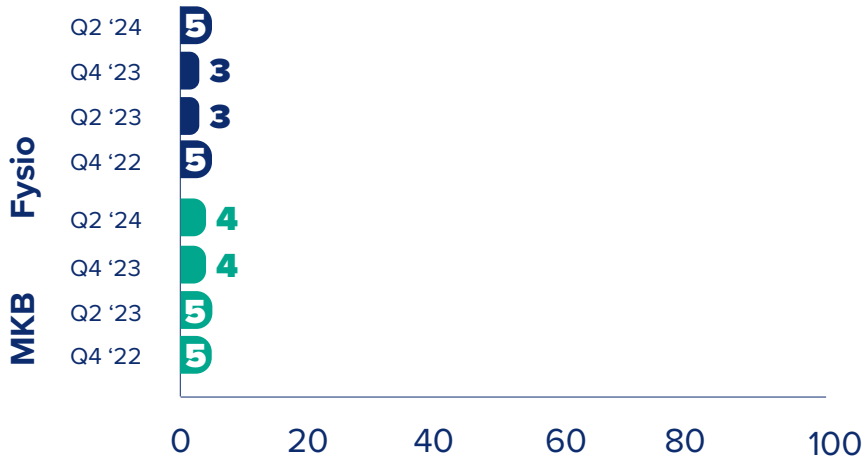
39% (overig mkb 25%) van de praktijk eigenaren weet de solvabiliteit van de praktijk niet te benoemen. Dit was bij de vorige meting 47% (overig mkb 25%).

Definitie: De weerstandsindex meet de solvabiliteit (eigen vermogen/totaal vermogen) als die hoger is dan 20%.

Stakingsindex

5% van de praktischeigenaren (mkb 4%) denkt binnen een half jaar de zaak te moeten sluiten.

Definitie: Percentage ondernemers wat denkt binnen half jaar zijn of haar zaak te moeten sluiten.

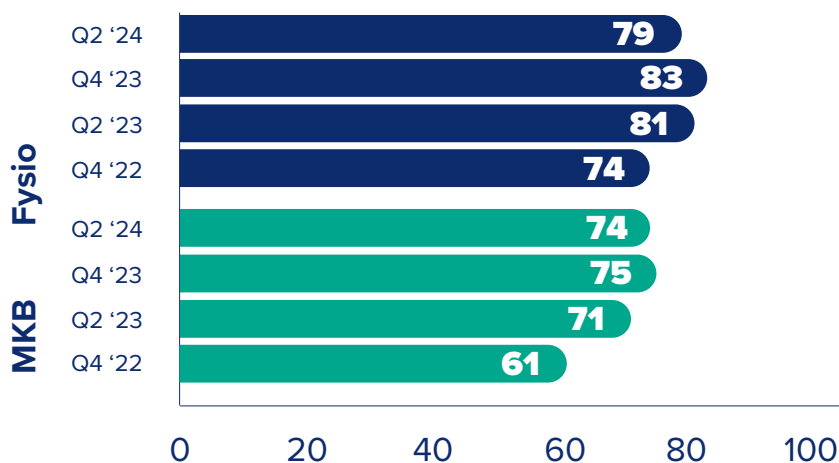

Continuïteitsindex

Van de fysiotherapiepraktijken geeft 79% aan het komende half jaar voldoende middelen te hebben om het bedrijf voort te zetten (overige mkb 74%).

43% procent van de praktijk eigenaren (kwartaal 4 2023 50%, kwartaal 2 2023 56%) geeft aan last te hebben van hoge energieprijzen (mkb 25%). Andere factoren die binnen de fysiotherapie de continuïteit mogelijk beïnvloeden zijn: personeelstekorten (fysiotherapie 40%, mkb 16%), ziekteverzuim (fysiotherapie 22%, mkb 8%). In vergelijking met het overige mkb heeft fysiotherapie nauwelijks last van verstoorde aanvoer- en distributielijnen (fysiotherapie 4%, mkb 11%). 16% van de praktijken geeft aan behoefte te hebben aan extra kapitaal (mkb 33%)

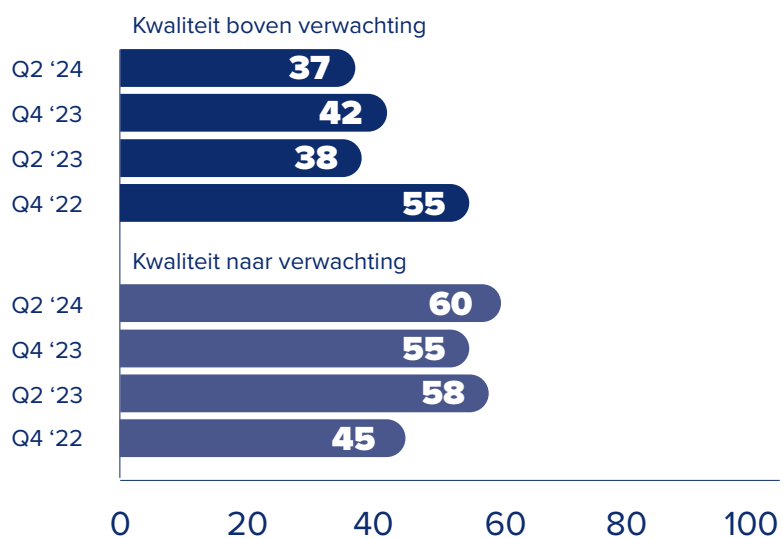
Definitie: Percentage ondernemers dat voldoende middelen heeft om het bedrijf voort te zetten.

Kwaliteit

Van de fysiotherapie ondernemers geeft 60% aan naar verwachting te hebben gepresteerd (was 55%).

Tegelijkertijd geeft 37% (was 42%) van de eigenaren aan boven verwachting te hebben gepresteerd.

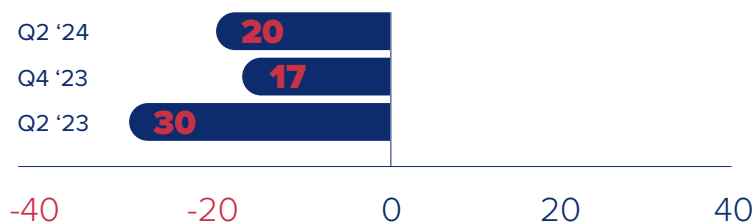
Definitie: Het percentage praktijken dat naar eigen verwachting en boven verwachting resultaten behaalt wat betreft kwaliteit van behandelaanbod, verscheidenheid van behandelaanbod en patiënttevredenheid.

Competitie in gezondheidszorg markt

Praktijkeigenaren fysiotherapie geven ook dit kwartaal aan weinig competitie te ervaren van andere zorgaanbieders in de markt (-20). Opvallend is dat praktijkeigenaren zonder medewerkers (-33) een significant lagere competitie ervaren in de gezondheidszorgmarkt dan eigenaren met medewerkers (-10).

Toelichting: Vanaf 2006 stimuleert de overheid efficiëntie en kwaliteit van gezondheidszorg door middel van gereuleerde marktwerking. Hiermee zijn voor fysiotherapiepraktijken bedrijfsmatige principes geïntroduceerd en heeft de markt een competitief karakter. Fysiotherapie was in 2005 de eerste sector waarbinnen gereuleerde marktwerking werd getest, waarna gereuleerde marktwerking definitief werd ingevoerd.

Definitie: Verschil tussen hoge en lage ervaren competitie in de gezondheidszorgmarkt (- is lagere en + is hogere ervaren competitie).

Overwegingen om te stoppen met de praktijk

Het is onbekend hoeveel actieve praktijkhouders fysiotherapie overwegen te stoppen met hun bedrijf. Gezien de geluiden in de gezondheidszorgmarkt dat veel eerste-lijnszorg professionals dreigen te stoppen met hun vak lijkt het een goed moment om het perspectief van de praktijk eigenaar te belichten.

Onderzoek in het mkb heeft alleen achteraf gekeken naar redenen die ondernemers geven om hun bedrijf te sluiten ¹. De meest gegeven redenen zijn doorgaans leeftijd/pensioen en een niet rendabel bedrijf. Daarnaast is bekend dat ondernemers met minder tot geen personeel en hoger opgeleide ondernemers vaker stoppen met hun bedrijf. Ook bedrijven met een gemiddeld lagere omzet en winstgevendheid en innovatie stoppen vaker.

De fysiotherapie sector heeft veel van de hiervoor genoemde kenmerken. Er wordt specifiek gekeken naar motieven die van belang zijn voor ondernemers om te starten (flexibiliteit en vrijheid, financiële zekerheid, zelfontplooiing) ², de aantrekkelijkheid van het overstappen naar werk in loondienst, de druk van (extra) regelgeving en de mate waarin (grote) investeringen ondernemers afschrikken te blijven ondernemen.

1. Van Teeffelen, L. (2015), Groeiende impact van bedrijfsopvolging op de Nederlandse economie. Schattingen voor 2014/2015, Hogeschool Utrecht, <http://dx.doi.org/10.13140/RG.2.2.31970.94409>

2. Ibrahimovic, A. en Van Teeffelen, L. (2017), Motivations to Become an Entrepreneur, HU Business School/Qredits, <http://dx.doi.org/10.13140/RG.2.2.18244.53126>

Vraagstelling

- 1 In hoeverre beïnvloeden bedrijfskenmerken (aantal medewerkers, hoogte van de omzet, winstgevendheid en investeringen in innovatie) het overwegen om te stoppen?
- 2 In hoeverre beïnvloeden ondernemerskenmerken (leeftijd, aantal jaren ondernemer) het overwegen om te stoppen?
- 3 In hoeverre spelen startersmotieven als zelfontplooiing, flexibiliteit en voldoening en financiële zekerheid en de aantrekkelijke arbeidsmarkt (goede beloning, aantrekkelijk werk) de overweging om te stoppen?
- 4 In hoeverre zijn regel- en investeringsdruk van belang bij het overwegen te stoppen?

Methodiek

Aan fysiotherapie ondernemers is gevraagd hoe vaak zij de afgelopen 12 maanden hebben nagedacht over het stoppen met hun bedrijf variërend van nooit (1) tot voortdurend (7). Hierbij is de groep praktijkhouders die op dit moment daadwerkelijk bezig is met de verkoop van de praktijk buiten beschouwing gelaten ($n = 55$, 17% van de populatie) Er is dus gecorrigeerd voor ondernemers die bezig zijn om hun bedrijf te verkopen. Hierdoor is de analyse gebaseerd op 268 waarnemingen. Voor de startersmotieven is gebruik gemaakt van gevalideerde schalen, die na factoranalyse uiteenvielen in drie factoren: zelfontplooiing, financiële zekerheid en flexibiliteit/vrijheid.

Resultaten

17% van de praktijkhouders is daadwerkelijk bezig met de verkoop van de praktijk. Binnen groep die niet daadwerkelijk bezig is met verkopen (83%) dacht een opvallend hoog deel (fysiotherapie 54%, mkb 31%) de afgelopen 12 maanden af en toe tot voortdurend aan het beëindigen van hun bedrijf. Binnen deze groep geldt dat **grote schulden moeten maken** (88%), **hinder van (nieuwe) regelgeving** (86%) en **flexibiliteit en vrijheid** (84%) belangrijke motieven zijn om de deuren te sluiten. Het valt op dat het motief **financiële zekerheid** veel lager scoort (35%). Praktijken zonder personeel vinden hinder van (nieuwe) regelgeving, flexibiliteit en vrijheid en toekomstige (hoge) investeringen significant belangrijker dan praktijken met medewerkers.

Wanneer wordt gekeken naar de correlatie tussen het nadenken over stoppen en ondernemerskenmerken, bedrijfskenmerken, motieven, regelgeving en financiële injectie, zijn enkele overeenkomsten en verschillen tussen praktijken zonder en met medewerkers te benoemen.

Het valt op dat bij zowel praktijken met en zonder medewerkers een **positievere nettomarge** ($r = -0.26$) samengaat met minder denken aan stoppen. Bij het geconfronteerd worden met **toekomstige (hoge) investeringen** ($r = 0.22$) denken deze eigenaren juist vaker aan stoppen. Bij praktijken gaat een hoge **stress score** ($r = 0.43$) vaker samen met denken aan stoppen.

Ook is men gevoeliger voor opdoeken wanneer men **grote schulden** moet maken ($r = 0.13$). Praktijkeigenaren denken vaker aan stoppen wanneer hun **financiële zekerheid** ($r = 0.32$) buiten het bedrijf groter wordt dan binnen de praktijk. Bijvoorbeeld door beter en aantrekkelijk werk elders, een hoger salaris en grotere zekerheid in loondienst, een aantrekkelijke verkoopprijs voor de praktijk en wanneer de praktijk niet meer rendabel is. Opvallend is dat typische ondernemersmotieven zoals zelfontplooiing en flexibiliteit en vrijheid in de fysiotherapie sector niet correleren met nadenken over stoppen. Binnen het overige mkb is bij deze motieven wel een lichte correlatie gevonden. Wanneer er bij praktijk-eigenaren **hinder van (nieuwe) regelgeving** ($r = 0.32$) ontstaat komt de gedachte aan stoppen vaker naar voren. Dit kan verband houden met de aankondiging van de Belastingdienst om vanaf 2025 te gaan handhaven op schijnzelfstandigheid.

Bij praktijken zonder personeel gaat een hoge **stress score** ($r = 0.51$) vaker samen met denken aan stoppen. Ook is men gevoeliger voor opdoeken wanneer men **grote schulden** ($r = 0.27$) moet maken.

Eigenaren van praktijken met medewerkers denken vaker aan afronden wanneer hun **leeftijd** ($r = 0.19$) vordert. Daarnaast denken zij vaker aan stoppen wanneer hun **financiële zekerheid** ($r = 0.36$) in het geding is. Bijvoorbeeld door beter/aantrekkelijk werk elders, een beter salaris en meer zekerheid in loondienst, een aantrekkelijke verkoopprijs voor de praktijk en wanneer de praktijk niet meer rendabel is. Hoe beter de **omzet** ($r = -0.20$) en de **investeringsruimte** ($r = -0.16$) hoe minder men denkt aan stoppen.

Wanneer er **hinder van (nieuwe) regelgeving** ($r = 0.36$) zich voor doet komt de gedachte aan stoppen vaker naar voren. Dit kan verband houden met de aankondiging van de Belastingdienst om vanaf 2025 te gaan handhaven op schijnzelfstandigheid.

	Overwogen te stoppen (r) met en zonder medewerkers	Zonder medewerkers (r)	Met medewerkers (r)
Ondernemerskenmerken			
Geslacht	-	-	-
Leeftijd	-	-	-
Hoe lang ben je ondernemer	-	-	0.19**
Stress	0.43**	0.51**	0.39**
Bedrijfskenmerken			
Omzet	-	-	- 0.20**
Netto marge	- 0.26**		
Innovatie (investering)	-	-	-0.16
Motieven			
Zelfontplooiing	-	-	-
Financiële zekerheid	0.32**	0.26*	0.36**
Flexibiliteit en vrijheid	-	-	-
Regelgeving			
Hinder van (nieuwe) regelgeving	0.32**	0.25*	0.36**
Financiële injectie			
Toekomstige hoge investeringen	0.22**	0.26**	0.21**
Grote schulden moeten maken	0.13*	0.27*	-
N	268	81	187

Correlatie (r): - niet significant; *significant <0.05; **significant <0.01. De correlaties tussen stoppen en motieven, regelgeving en financiële injectie hebben veel overeenkomst met het overige mkb. Bij ondernemerskenmerken en bedrijfskenmerken wijken de correlaties af.

Stoppen en dan?

Aan hen die af en toe of vaker denken aan stoppen is gevraagd wat zij gaan doen als zij de deuren sluiten. Van de 268 ondernemers gaf 29% (mkb 25%) aan daar nog niet uit te zijn. Het grootste deel gaat een baan zoeken in loondienst (fysiotherapie 23%, mkb 31%), begint een ander bedrijf (fysiotherapie 15%, mkb 17%) of gaat met pensioen (fysiotherapie 21%, mkb 16%). Slechts 1 praktijkeigenaar overweegt een bijzondere bijstandsuitkering aan te vragen.

Achtergrond KBIF

Dit is de derde publicatie van de Kleinbedrijf Index Fysiotherapie.

Er is te weinig discussie over het belang het microbedrijf voor de Nederland economie.

Zij vertegenwoordigen 95,5% van alle ondernemers in Nederland. Samen zorgen zij bijna voor een kwart van alle bedrijfswinsten en een derde van de werkgelegenheid in het bedrijfsleven.

Toch wordt er onvoldoende onderzoek gedaan het microbedrijf. Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) neemt in de conjunctuurmonitor alleen bedrijven mee met 5 medewerkers of meer.

Bedrijfs grootte doet er toe. Maatregelen voor bedrijven met 10 – 250 medewerkers zijn niet automatisch effectief of zelfs contraproductief. Hoe kleiner bedrijven, hoe kwetsbaarder enerzijds, door beperkte middelen en mensen. Anderzijds zijn zij vaak het meest wendbaar, flexibel en productiever.

Kleinbedrijf Index Fysiotherapie - is een gezamenlijk initiatief van Stichting Keurmerk Fysiotherapie en het Kenniscentrum Digital Business & Media van de Hogeschool Utrecht (Lectoraat Financieel Economische Innovatie, onderzoekslijn financieel – sociaal & gezond. Supportende partijen zijn Koninklijk Nederlands Genootschap Fysiotherapie, Werkgeversvereniging Fysiotherapie en Innovatie Platform Fysiotherapie.

Samenstelling van het panel

Het panel van de fysiotherapie bestaat uit 10.000 praktijken. 828 fysiotherapiepraktijken hebben gereageerd, maar er waren 335 compleet ingevulde vragenlijsten. Er is besloten alle praktijken en ondernemers uit te sluiten die niet voldoen aan het uren criterium van de belastingdienst (1225 uur). Daardoor bleven 323 praktijken over. Van de 323 praktijken zijn er 182 waar meerdere fysiotherapeuten werkzaam zijn. Daarnaast zijn er 141 praktijken zonder personeel. In kwartaal 4 2022 zijn alleen ondernemers met personeel met elkaar vergeleken. Vanaf kwartaal 2 2023 worden zowel ondernemers zonder als met personeel bekeken en zijn de cijfers van KBI Fysiotherapie en KBI-mkb identiek.

De vragenlijst is tussen 19 september en 25 oktober 2024 ingevuld door praktijk eigenaren. Er zijn voor de analyses 323 fysiotherapiepraktijken gebruikt, waarbij één van de praktijk eigenaren de vragenlijst heeft ingevuld. Wij konden geen betrouwbare en consistente gegevens vinden over de populatie van praktijk eigenaren in de fysiotherapie omdat het CBS onvoldoende recente gedetailleerde gegevens publiceert, zoals populatiekenmerken, omzetgegevens en ondernemersloon per praktijk. Daarmee kunnen wij geen uitspraak doen over de representativiteit van de onderzochte fysiotherapiepraktijken. Onze conclusies zijn indicatief.

De kenmerken van de deelnemers zijn:

- 34% van de fysiotherapie ondernemers is vrouw, 26% in mkb.
- 15% van de praktijkhouders is starter (max 5 jaar actief), bij het mkb is dit 27%.
Daarentegen is 41% langer dan 20 jaar actief.
- Minder dan 10 personeelsleden geldt voor fysiotherapie (79%) en andere mkb-sectoren (94%).
- Zelfstandigen Zonder Personeel betreft 29% voor fysiotherapie en in het mkb 60%.
- De rechtsvorm in de fysiotherapie is 43% eenmanszaak (mkb 62%),
maatschap 43% (mkb 17%) en BV 14% (mkb 21%).
- 85% van de praktijken is gericht op particulieren (mkb 38%) en 15% (mkb 31%)
op een combinatie van particulieren en bedrijven.
- In de fysiotherapie is men hoger opgeleid dan in het mkb. Bij fysiotherapie heeft 53%
een bachelor en 45% master. In het mkb betreft de combinatie bachelor/master (40%).
- De leeftijd van de meeste praktijkhouders is 25 tot 70 jaar. Hiervan is het grootste deel tussen
de 41 en de 55 jaar (fysiotherapie 45%, mkb 47%) en tussen de 56 en 70 jaar (fysiotherapie 34%)
- De deelnemers zijn actief in zowel dorpen als kleine en grote steden. Regionaal zijn de praktijken
het sterkst vertegenwoordigd in Noord-Brabant (16%), Zuid-Holland (20%) en Noord-Holland
(14%). Verder is Gelderland vertegenwoordigd met 13%, Utrecht 10% en Limburg 9%.
Dit komt redelijk goed overeen met de regionale spreiding van het mkb panel in Nederland.
- 11% van de fysiotherapie bedrijven staat te boek als een familiebedrijf.
- Een praktijkeigenaar werkt gemiddeld 40 - 48 uur per week (gelijk aan mkb).
- 100% van alle ondernemers voldoet aan het uren criterium van de Belastingdienst.

Het fysiotherapiepanel en het mkb panel zijn goed vergelijkbaar qua leeftijd, man/vrouw verhouding, BV structuur, vestigingsplaats en regionale spreiding. Er is niet gewogen voor overige populatieverschillen tussen fysiotherapiepraktijken en andere mkb-sectoren.

Er wordt bij het bespreken van de uitkomsten steeds getoetst op significante verschillen tussen de praktijken met en zonder personeel en de fysiotherapie-sector en andere mkb-sectoren.

**Voor meer informatie over
dit rapport kunt u terecht bij:**

Rutger IJntema

HU Lectoraat Financieel Economische Innovatie

Onderzoekslijn Financieel - Sociaal & Gezond

E: rutger.ijntema@hu.nl

T: 06 44 50 57 38

Deze index heeft een licentie onder Creative Commons Attribution-NoDerivatives 4.0 International:

IJntema, R.F., Van Teeffelen, L. (2024). **Continuïteit eerstelijnszorg in gevaar:**

54% fysiotherapiepraktijkhouders denkt aan stoppen. Kleinbedrijf Index

Fysiotherapie Kwartaal 2 2024. 4de editie december 2024. SKF/HU i.s.m. KNGF/WVF/IPF.

